

JØDISK
IDRÆTSFORENING
HAKOAH

12. OKTOBER
1924

12. OKTOBER
1964

40 ÅR

UDVIDET NUMMER AF HAKOAHNEREN
I ANLEDNING AF
JØDISK IDRÆTSFORENING HAKOAH'S 40-ÅRS FØDSELS DAG
DEN 12. OKTOBER

CHESCHWAN 5725

NR. 5 - 12. ÅRGANG

OKTOBER 1964

40 ÅR

Dette udvidede nr. af HAKOAHNEREN vil ikke blot blive tilstillet vore medlemmer, men alle, der tilhører MOSAISK TROSSAMFUND i Danmark. Meningen hermed er dels den, at så mange som muligt af vore trosfæller får et indblik i vort virke, dels den, at der herigennem muligvis vil være endnu flere, der måtte ønske at slutte sig til vor kreds, enten ved at blive aktive sportsudøvere eller simpelthen ved at blive passive, d.v.s. støtte-medlemmer.

Traditionen tro har vi også denne gang henvendt os til vor forenings stifter og mangeårige formand Meyer Rudaizky og bedt ham om et indlæg.

Mindre traditionelt er det, at vi har bedt personer – eller personligheder – fra vidt forskellige kredse indenfor menigheden om et bidrag, og der vist os ualmindelig stor imødekommenhed alle vegne fra.

Mange er de, der har gjort og stadigvæk gør en indsats for foreningens trivsel, det være sig som aktiv eller som medlem af bestyrelsen. Mest grund er vel at fremhæve vore bryderes smukke og opsigtsvækkende resultater gennem tiderne. Til aktive og passive medlemmer, til tidligere bestyrelsesmedlemmer og formænd i særdeleshed, til stifteren af klubben, til trænere, samt til alle vore velyndere skal der her lyde en varmtfølt tak for deres indsats til klubbens bedste!

Må vi herved sige hjertelig tak til alle, der har bidraget til dette blad, det var dejligt at fornemme den milde luft, der strømmede os imøde overalt, hvor vi kom.

Redaktionen:

Palle Rouchmann

Ino Peer Jacobsen

Reinhold Nathansohn

Omkring »HAKOAH«s 40-års fødselsdag

Nogle betragtninger ved F. M. R.

Den 12. oktober fylder »Hakoah« 40 år. I den anledning har redaktøren bedt mig om at bringe nogle betragtninger, hvilket jeg hermed efterkommer. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at det var mig, der fik ideen med en jødisk idrætsforening i Danmark, fik realiseret planen og var foreningens første formand i over 10 år. Det var et pionerarbejde der her blev udført i disse år, mine flinke og trofaste medarbejdere fik at føle, hvad et målbevidst og fremadstræbende arbejde for en forening betød. Vi undte os overhovedet ingen hvile, vi arbejdede under højtryk, og det er dette, som i dag 40 år efter, har båret frugt. Foreningens historie er blevet gennemlyst i forskellige jubilæumsnumre, så det er ikke den, jeg særlig vil hæfte mig ved, men dog vil jeg have lov til at påpege de store resultater, som finder genklang den dag i dag, og som har gjort »Hakoah«s navn kendt og agtet ude i den store verden.

Danmarksmesterskaber, europamesterskabsdeltagelse, olympiske deltagere, landsholdsudtagelser, var dengang daglig kost indenfor »Hakoah«s rækker, vore egne arrangementer vakte furor i herværende idrætsskredse. Det, vi gav os i lag med, var der ingen andre, der i deres vildeste fantasi, turde binde an med. Tænk at arrangere stævner i Tivolis Koncertsal, Odd Fellow Palæets store sal og andre prominente lokaler, -- vore kolleger indenfor den danske idrætsverden syntes, det var at spænde buen for højt -- men vi kunne klare det. Vi har altid forsøgt -- uden at ville kaldes for snobber -- at søge opad, og med den velvillighed og goodwill, der altid strømmede os i møde, klarede vi alle skær.

Der går stadig gny af »Hakoah«s store arrangementer, og selv pressefolk fra hine tider, som jeg af og til møder, kan ikke finde

lovord nok for »Hakoah«s initiativ.

De europæiske Maccabi lege i 1959 er et kapitel for sig. Ved en hel del møder indenfor Maccabi World Union, har jeg gang på gang slået til lyd for, at de europæiske lande skulle mødes til en europæisk maccabiade een gang hvert fjerde år. Vi tilbød at afholde den første, der blev en meget stor succes både økonomisk og sportsligt. De mennesker, der hjalp os med arrangementet, fortjener en tak for deres indsats. Endnu i dag tales der om dette arrangement, og da jeg for nogle uger siden talte med den hollandske leder ved stævnet i Kløvermarken, sagde han udtrykkeligt, at når Amsterdam i dag besøgte »Hakoah«, var det på grund af arrangementet i 1959, der var prima -- prima.

Endnu et kapitel må ikke forbigås. Maccabi-Gården står overfor sin realitet. Her er det også fantastisk, at en så lille klub som »Hakoah« kunne tage initiativet til et så stort projekt. Vi glæder os til indvielsen, og den nytte hele den jødiske ungdom vil få af Gårdens eksistens, der sikkert vil formå at bringe alle vore foreninger og institutioner til et nærmere samarbejde.

Der er mange, der forhen har syntes, at det var unødigt med en jødisk idrætsklub i Danmark, -- hvor man lige så godt kunne dyrke idræt i en hvilken som helst anden klub, men vort argument har altid været, at vi netop i en jødisk forening har chance for at få fat i dem, der uvægerligt ville gå tabt for jødedommen, at denne anskuelse også blev delt af Mossaisk Trossamfunds formand i 1932 højesteretssagfører C. B. Henriques, fik vi et bevis på ved et brev jeg modtog fra ham, efter at han havde overværet et af vore stævner og skrev bl. a.: Jeg sender hermed en hilsen til hele Deres be-

styrelse og takker dem for deres store indsats for den jødiske ungdom, der har så stor betydning for vor menighed...

Mange mennesker har gennem årene gjort et godt og for »Hakoah« virkelig nødvendigt arbejde, der har skabt vor anseelse både indadtil og udadtil, og her ved 40 års fødselsdagen, er det på sin plads også at sige dem tak. De har altid gjort deres arbejde i det stille uden at bruge albu og presse dem frem i første række. Deres indsats bør ikke glemmes.

Meyer Rudatzky.

Uhm... det kalder jeg
raffineret
taske - og lækkert
skind.

Ja, det er også en BON GOÛT!

Bon Goût

betyder god smag....

Rabbineren har ordet

Det kan være naturligt at spørge om, hvad en rabbiner har med fodbold at gøre? At kombinationen ikke er helt sædvanlig gik op for mig, da jeg ved en konference om jødisk opdragelse i Europa kom for skade at sige, at der principielt ikke var noget til hinder for, at en rabbiner kunne være en god målmand. Det skabte vældig furor i forsamlingen af lærde rabbinere og skolefolk og indbragte mig straks adskillige professionelle tilbud – dog ikke fra sportsorganisationer, men fra diverse europæiske menigheder. Og den tilstedeværende repræsentant for Claims Conference satte straks tilskuddet til den danske menighed til brug for min uddannelse op med 1000 kr. årligt – om det nu skulle tages som en kompliment eller det modsatte melder historien ikke noget om.

Det væsentlige i sammenhængen er, at det i lange tider har været den almindelige opfattelse, at idret var tidsspilde for den gudsfrygtige. Af de gamle kulturer er det den, der havde hjemme omkring Olympia, der repræsenterede dygtiggørelsen af legemet; så vidt at det næsten blev til en tilbedelse af dem, der kunne træne deres kroppe op til at yde de helt usædvanlige præstationer. En ide, som i vor tid ikke er helt fremmed! Jødedommen indskrænkede sig til at understrege betydningen af hygiejne, og legemets pasning blev aldrig et formål i sig selv. Når Philo sagde: »Er ikke legemet sjælens hjem? Hvad er da mere naturligt end at pleje dette hjem, så det ikke bliver en ruin?« så udtrykte han en tanke, der er blevet gentaget i hvert eneste århundrede af jødiske religiøse ledere på forskellig måde. Hvis jeg ikke tager fejl, så er Makkabibevægelsen også bygget op om mottoet: en sund sjæl i et sundt legeme!

I vore dage er der vel ikke mange, der ikke anerkender idrættens betydning, det være sig for sundheden, det være sig for det opdragende samvær, der følger med den

praktiske udøvelse af de fleste sportsgrene. Det er dette sidste punkt, der i mine øjne retfærdiggør, eller endog nødvendiggør jødiske idrætsforeninger. Jeg ved godt, at der er mennesker, der argumenterer i modsat retning. På sportspladsen skal man kunne mødes med alle mennesker. Det er en gylden regel, der slet ikke bør kunne diskuteres. Jødiske sportsfolk møder da også alle slags kammerater i ærlig kappestrid. Men der er slet ingen tvivl om, at for den del af den jødiske ungdom, der vil dyrke idræt uden at opgive deres indstilling til de jødiske traditioner, ville det være et alvorligt handicap, når der skulle tages hensyn til deres ønske om at holde sabbat og øvrige jødiske helligdage, når der skulle tages hensyn til deres specielle ønsker om forplejning, og når de iøvrigt ville være trofaste over for andre ceremonielle forskrifter, der ville få dem til at »stikke af« fra de øvrige kammerater. En fri udøvelse af deres religion kunne de kun opnå blandt jødiske kammerater.

Men dertil kommer naturligvis det centrale spørgsmål for vore

menigheder i de frie lande: bekæmpelsen af assimilation. Jeg kender beskyldningerne for, at vi isolerer os fra omverdenen. Men det kan vi tage os uhyre let, al den stund vi på arbejdsplads og i stor udstrækning også i vor omgangskreds arbejder og mødes med folk uden for vor egen kreds. Det ville være en katastrofe for vores menigheder, hvis der ikke var mulighed for at dyrke i hvert fald nogle af fritidsinteresserne i jødiske kredse og med jødiske kammerater.

Den jødiske menighed i København skylder alle dem, der har virket for Hakoah i de forgangne 40 år en hjertelig tak for en væsentlig indsats for bevarelsen af menigheden. Ind imellem har der været kritik af Hakoah's jødiske linie, men der har aldrig været tvivl om, at Hakoah har opdraget de unge til at være stolte repræsentanter for jødedom. Fra rabbinsk side skal der derfor udtales et varmt ønske om en fortsættelse af det gode samarbejde, der har bestået i mange år, og om fremgang for og udbredelse af Hakoah's idealer.

Bent Melchior.

Åbenhjertet samtale med »Hakoah«s formand

Som medredaktør af HAKOAH-REN har jeg ønsket at interviewe Reinhold Nathansohn i anledning af 40-års-dagen.

Overfor mig sidder smilende Reinhold i sin hyggelige stue. Man mærker straks en atmosfære, der er præget af venlighed og imødekommenhed, og sidst men ikke mindst føler man, at man er kommet ind i en stue, hvor idrættens liv i form af billeder, vimpler m.m.

pryder stuens vægge. Reinhold N. er kendt af enhver i såvel Hakoah som i andre jødiske foreninger, og der er mange, der vil give mig ret i, at her sidder man overfor en sportsmand i ordets bogstaveligste forstand, manden der aldrig giver op, før en opgave er løst til bunds, manden der ofrer al sin fritid på arbejdet i Jødisk Idræts Forening HAKOAH. Ikke så mærkeligt, at han bestrider posten som foreningens formand. Reinhold er ligele-

des leder af ungdomsafdelingen m.m. og der er mange, der sikkert ville spørge ham, om det ikke er for hårdt og krævende for en mand at overkomme.

Lad os spørge ham selv:

»Det er klart, at dette kræver sin mand fuldtid, men det har nu engang for mit vedkommende været sådan hele livet igennem, at har jeg sat mig noget for, så skal det helst løses 100 %. Når jeg tænker tilbage, hvordan jeg egentlig startede i Hakoah, ligger det faktisk i en tilfældighed og en fejltagelse, at jeg blev formand. I 1935 startede jeg med at træne i håndboldafdelingen, og i året 1940 overtog jeg den nystartede ungdomsafdeling, som min broder Henry havde trænet med i nogle måneder. Og det fortsatte jeg egentlig med lige til 1959, hvor jeg efter nogle måneders fravær vendte tilbage. Da man i 1961 ved årets generalforsamling stod overfor, ikke at have nogen til at beklæde formandsposten, overtalte man mig til at overtage dette tilfældige hverv efter daværende formand Isak Berkovitz.«

»40 år er passeret i Hakoah's historie, og det er vel ikke helt unaturligt, at man gør sig visse tanker og ideer med hensyn til foreningens fremtid. Her tænker jeg på en større aktivisering indenfor ungdomsarbejdet, en forbedring af baneforhold og lokaler?«

»Jeg har altid lagt stor vægt på ungdomsarbejdet og har samtidigt forsøgt at bibringe de unge jødiske idrætsudøvere en sund, sportslig og bevidst jødisk opdragelse, til gavn for Hakoah og dem selv. Dette at være sammen på sportspladsen, være sammen i fritiden, mærke de unges store og oprigtige glæde og interesse, det har for mig altid været noget af det vigtigste som ungdomsleder. Fremtiden vil altid ligge i ungdommens hænder, og selve problemet med en forbedring af baneforholdene, tjå, det kan vel kun være en drøm, at tænke på eget anlæg til vore afdelinger med tilhørende klub- og mødelokaler, næ, det er kun ønsketænkning, selvom man nok har lov at håbe. Det vigtigste er dog, at kunne dyrke sin idræt i forsvarlige omgivelser, og det kan vi da heldigvis.«

»Synes du, at ungdommen af i dag er den samme som for 10 år siden, er den bevidst nok i sin idrætsudøvelse, går den op i sin idræt med den alvor og gejst, der nu engang kræves i dag for at kunne være med?«

»Der er nok flere fristelser og chancer for fritidsbeskæftigelse i dag end for 10 og 20 år siden, men jeg mener absolut, at den ungdom, der ønsker at dyrke idræt, går lige så meget, ja mere ind for den end man gjorde i gamle dage. Alle er jo mere forjagede og skal nå en hel masse nutildags, men problemer er til for at blive løst. Det er efter min opfattelse i dag mere nødvendigt end før i tiden, at man hjælper hinanden, og det er jo netop derfor, at jeg – det er sivet ud – holder mest af fodbold og håndbold, fordi det er holdspil og holdånd, der er man tvunget til at hjælpe hinanden, man befinder sig jo på sådant et hold som i et helt lille samfund, hvor samarbejde og hjælpsomhed er noget af det allervigtigste. Samarbejde og sammenhold betyder mere for et hold, end mange gør sig begreb om. Alle kan ikke være lige stærke eller lige dygtige, men her mødes den bedre og den dårligere spiller i et samarbejde, der ikke kun har som mål at vinde, men først og fremmest at være med og at yde sit allerbedste efter evne, nemlig alle for een og een for alle. Derfor er det også vigtigere for os at samle så mange som muligt til at deltage i vor idræt, så må det komme i anden række, om vi kan optræne så stærke mand-skaber eller spillere, der kan glæde os med sejre og evt. oprykning.«

»Begyndte vi ikke i D.A.I., Reinhold, vores første virke?«

»Det er rigtigt, at vi for fodboldafdelingens vedkommende startede i Dansk Arbejder Idræt, mens håndboldafdelingen altid har spillet under Københavns Håndbold Forbund. Vore fodboldhold klarede sig ret godt i DAI, specielt vandt vore ungdomshold mange turneringer og pokaler. Modstanden for disse blev mindre og mindre, og tilsidst, i begyndelsen af 50'erne, var unionen ude af stand til at udskrive en ynglingeturnering grundet mangel på hold. Kun 3 klubber ville stille med ynglinge,

og så anså man, at ynglingene lige så godt kunne spille på seniorhold. Dette betød, at der var fare for, at vore unge eller i hvert fald en del af dem ville søge andre græsgange og det bevirkede, at vi i 1955 søgte optagelse under Københavns Boldspil Union og efter at have spillet der som ekstraordinært medlem i 2 år, blev vi siden anerkendt som ordinært medlem af unionen. Vi deltager med 2 senior- og 3 ungdomshold. Håndboldafdelingen deltager med et dame-, et pige-, et herresenior- og et herreynglingehold i Københavns Håndbold Forbunds turnering, mens vore bordtennisspillere danner to hold under KBTU.«

»I gamle dage var vi jo kendte og vel nok berømte i mange sportskredse for vore dygtige brydere. Her behøver jeg ikke at nævne navne, men i dag, Reinhold, figurerer brydning ikke på Hakoahs program. Hvad er årsagen?«

»Der kan være flere, i første række vel en manglende interesse blandt de unge, der hellere vil lege og pjatte lidt med en bold. Dernæst, og det tillægger jeg næsten lige så stor vægt, mangelen på ledere. Der var jo desværre ikke nogen af vore mange berømted, der frivilligt deltog i et stykke lederarbejde eller forsøgte at gøre ungdommen interesseret. Tænk, om vi kunne have formået nogle af vore mangedobbelte københavns- og danmarksmestre til at stille sig til rådighed med at træne og oplære de unge, så havde vi nok været bedre stillet. Der var tilsidst så få, der dyrkede denne sport, at vi så os nødsaget til at lukke denne afdeling, som vi havde scoret så kæmpestore succeser med. Dette skete dog, vel at mærke, længe før jeg blev formand for klubben.«

»Skolen, forældres indstilling til de unges idræt, er den positiv overfor foreningen arbejde med ungdommen?«

»Det er et meget svært spørgsmål at besvare. De fleste unges forældre er medlemmer af foreningen, selvom vi godt kunne tænke os at favne alle forældre som passive eller aktive medlemmer. Men alene det, at de unge dyrker deres sport hos os, er for mig at se et bevis på, at forældrenes indstilling må være positiv. Mest kniber det

for lilleputternes vedkommende. Om sommeren, når familien skal på landet og nyde naturen og landstedet – hvilket vi til fulde kan forstå, vil de naturligvis have deres podere med. Dette går ud over os i Hakoah (og forresten i de fleste andre, mindre klubber med), det var jo også hovedårsagen til, at vi i år så os tvunget til at se bort fra et lilleputhold. Skolen i dag er ikke noget problem, tværtimod er den en vigtig faktor i vort propagandaarbejde. Når jeg tænker tilbage på årene, der er gået, nærmere betegnet årene efter krigen, hvor vi henvendte os til den jødiske skole og igennem de såkaldte »førere« fik hvervet drenge til klubben, står det klart for mig, at skolen i høj grad bidrager til det jødiske bevidste, den er efter min mening en stor hjælp til at aktivisere de unge også i idrætslig henseende.

»Reinhold, jeg kunne få lyst til at stille dig et meget åbent spørgsmål: Fra andre sider har der været røster fremme om, at man skulle gøre Hakoah til en klub for alle, udfra et jødisk synspunkt vel en uhørt tanke? Det ville fremskaffe et større spillermateriale, men sikkert en række problemer, der ville være svære at løse. Er tanken så uacceptabel?»

»Tanken er afgjort uhørt. For det første hedder vi Jødisk Idræts Forening, og for det andet kan der slet ikke være tale om en sådan tankegang fra anden side. Vi vil altid stå fast ved vort navn, der udtrykkeligt og utvetydigt siger, at der er tale om en jødisk klub.»

»Hvordan står Hakoah sig med hensyn til den jødiske menighed?»

»Jeg vil indrømme, at vi i gamle dage havde svært ved at blive accepteret som anerkendt forening på lige fod med andre jødiske organisationer, men sådan er det ikke mere. I denne forbindelse vil jeg meget gerne nævne Bernhard Bodnias store og ihærdige indsats på dette område. Uden hans utrættelige arbejde i hans mangeårige formandstid og siden som delegeret tror jeg ikke, vi havde stået så godt som vi gør i dag. Hakoah står i dag med sine godt og vel 400 medlemmer som en af de største foreninger i menigheden, og jeg kan kun med glæde og tilfreds-

Ynglingeholdet med flere lovende emner: Lennart Kont, Roland Wald, Bjarne Karpantschof, Tuge Skolnik, Benny Unterschlag, Per Katznelson, Ebbe Siber, Albert Rosenbaum, Bent Lexner, Jacob Levitan og Ole Wilens samt holdlederen M. Katznelson. Allan Aisen og Flemming Nivaro hører også med til holdet.

hed konstatere, at vi har opnået fuld ligeberettigelse på linie med de øvrige jødiske foreninger.»

»Som formand for en forening, der kan fejre 40 års fødselsdag og er i fortsat fremgang og udvikling, gør man sig sikkert tanker om, hvad der kan forbedres. Skal vi til den VII Maccabiade i Israel i næste år? Hvad med tiden, der kommer? Skal vi ud og dyste med andre landes jødiske sportsfolk?»

»Det skal ikke være nogen hemmelighed, at mit og Hakoahs store mål er at komme op på et medlemstal af 500. At vi bliver repræsenteret i Israel næste år er ganske givet, og mit allerstørste ønske og håb er, at vi denne gang deltager med det største kontingent hidtil, nemlig med både håndbold- og fodboldhold samt muligvis en enkelt bryder eller to. Men det kræver naturligvis en 100 % indsats fra de aktives side, uden den kan der ikke blive tale om nogen deltagelse. Tænk blot, hvilken enestående chance for en lille klub, som kan byde sine aktive en sådan kæmpeoplevelse som at komme til Israel, en oplevelse, man aldrig glemmer, det kan jeg tale med om,

selvom det snart er 15 år siden, at jeg har været dernede.

Selvfølgelig vil man altid kunne pege på noget, der kan forbedres, men det må tage sin tid. Med hensyn til resultater kan vi dog opvise en ganske flot serie i de sidste 3 år: 1962 vandt vort drengehold sin række, i 1963 gjorde førsteholdet ligeså, og i år har vore dygtige håndboldspillere gjort kunststykket efter. Men vigtigst af alt er, at vi altid har en ungdomsafdeling »at tage af«, hvis du forstår, hvad jeg mener.

I England afholdes der en fodboldturnering i julen. Hvorvidt vi skal deltage i denne, er det mig på nuværende tidspunkt ikke muligt at sige. Derimod agter vi, som i gamle dage, at arrangere en tur i forbindelse med verdensmesterskaberne i 1966, der afholdes i England.»

»En del unge spillere har forladt Hakoah til fordel for andre klubber. Hvad er årsagen til dette?»

»Der har – heldigvis – kun været isolerede tilfælde af denne art. Men – det har nu altid vist sig, at er man engang »opvokset« i

Hakoah, og man siden har prøvet lykken i det fremmede, vel nok for at lære noget mere, vender man altid tilbage. De implicerede har som regel erkendt, at der er noget, der ligesom trækker dem til os i Hakoah igen, og vi har altid været lykkelige for at få vore »fortable« igen.»

»Trykker alderen dig, Reinhold?»

»Det synes jeg egentlig ikke, for det er ligesom om det, at man så godt som daglig er sammen med ungdom, holder en ung, selvom man af og til kan blive træt, for man er jo ikke 46 længere.»

»Tænker du på at blive ved med arbejdet?»

»Hvis jeg skal være ærlig, så kunne jeg godt få lyst til, at overlade posten som formand til en anden, hvis blot der er nogen, der vil påtage sig jobbet. Dermed vil jeg dog ikke sige, at det kun er slid og slæb det hele. Glæderne udebliver dog heller ikke, og jeg ville ikke have undværet de mange dejlige år, jeg har haft med vore unge at gøre, jeg har ikke kun fået venner, men mange venner for livet takket være mit virke i vor

Fra en træningstime på Voldparkens skole: Helen Krasnik, Lone Dessauer, Pia Fingeret, Lone Niemann, Pia Aisen, Hennie Fürst, Anni-Nina Karpantschhof, Susanne Kont og Rosa Meyrowitsch.

klub. Lad mig tilsidst udtale det ønske, at vi må gå en lys og lykkelig tid i møde, med fortsat frem-

gang til gavn for vore medlemmer og vor afholdte forening i det hele taget.» *Palle Rouchmann.*

Hilsen fra en gammel dreng

Som næsten nøjagtig lige gammel med »Hakoah« har jeg god grund til at frembære min lykønskning til idrætsforeningen og til at fremdrage et par minder.

Ja, – jeg har jo altså også været ung engang, ung og slank. Også jeg har drømt fodbolddrømme, og som tusindvis af andre jødiske drenge har jeg sparket bold i »Hakoah«. En kort overgang var jeg sammen med min ældre broder Werner David på foreningens drengehold. Vi var et par frygtede innerwings, – i hvert fald frygtede modstanderne som regel for deres skinneben!

Med glæde genså jeg i jubilæets anledning det vedstående billede af datidens gæve gutter, og kun gode minder er gemt fra den tid. Den tyske besættelse var stærkt medvirkende til, at fritimerne i

ung alder overgik til anden form for aktivitet. Ak ja, de forbandede nazister, som har så mange slemme ulykker på samvittigheden, må nu også bære skylden for at have afbrudt en sikkert glørværdig fodboldkarriere!

Det er næsten femogtyve år siden. I efteråret 1940 blev jeg ved en fejltagelse medlem af JU's bestyrelse. Siden da har mine jødiske interesser bragt mig i kontakt med de fleste aktive grupper i vor menighed, men idrætsudøvelse blev det ikke mere til. Det har jeg personlig grund til at være ked af. Denne opfattelse deles af min skrædder og af min datter.

Så meget mere vil jeg dog sige tak for det samarbejde, som jeg ikke mindst gennem SJUF-fællesskabet har haft med skiftende ledelser for »Hakoah«. Jeg tillader

mig i den forbindelse at fremhæve to navne: *Meier Rudaitzky*, den fremsynede stifter, og *Reinhold Nathansohn*, der på sin stilfærdige måde står som et smukt eksempel på kærlighed og trofasthed.

Fra tid til anden har der været forskellig uenighed i visse synspunkter. Jeg har indtryk af, at »Hakoah« i sit jubilæumsår står mere jødisk bevidst end i mange år, og også dette lykønsker jeg til.

Josef Nachemsohn rager stort op blandt de fire årtiers ledere i foreningen, men det tilkommer det andre end mig at gøre rede for. Det samme gælder *Bernhard Bodnia*.

Bortset fra en kortere teknisk afbrydelse har jeg i alle disse år glædet mig over i det mindste at stå som passivt medlem i »Hakoah«. Ifjor og i år har jeg så væ-

ret på gæstespil som tredje reserve på old-boys holdet. Dette gav mig anledning til nogle meget fornøjelige træningsaftener. Såvel disse som selve de dygtigt gennemførte »Hakoah«-dage bragte mig et lille indblik i den gode ånd, som præger foreningen. Jeg skylder virkelig en tak for, at man gav mig lov til at være med. Jeg under flest mulige den oplevelse.

Jeg har ofte advaret imod, at man lader sig så meget opsluge af organisationsarbejde, at der ikke bliver tid til selv at dyrke sport. Det må vist erkendes, at jeg er et afskrækkende eksempel på sådan en »indendørs-fyr«. Til menighedens mange raske drenge og juniorer vil jeg derfor sige: Gør ikke som jeg, men dyrk sport – lad jer ikke nøjes med at læse om den. Benyt jer af de gode muligheder, som »Hakoah« byder. Bare man var femten år igen ... ih, hvor det kribler i benene.

Til alle omkring min egen halvgamle årgang retter jeg en appel om aldrig at lade »Hakoah« i stikken. Der er så mange gode foreninger og formål at støtte inden for vore kredse. Heldigvis kan de

HAKOAH's drengehold fra året 1938.

fleste af os da også magte en hel del. Men så meget må være sikkert, at »Hakoah« står vort hjerte nær, thi ikke mindst her leves et liv af betydning for den enkelte og

for samfundet. Altså: maven ind, brystet (og tegnebogen) frem. »Hakoah« skal blive gammel men bestandig ung.

Arne Melchior.

VI BESØGER ARNO NIELSEN

Arno har aldrig fred for Hakoah. Dette var min første tanke, da jeg fik lov til at komme hjem til Arno, for at forsøge et interview til bladet. Arno træner seniorspillerne to gange om ugen – gratis – ser alle deres kampe, hvilket vil sige næsten hver søndag mere eller mindre spoleret. Mest spoleret når vi har tabt. Arno er nemlig lige så meget hakoahner, som enhver anden i denne forening. Spørg bare hans kone.

Alle både i og udenfor Hakoah, der har – eller har haft – interesse for fodbold kender Arno. Måske kender mange hakoahner ikke Arno, men så er det fordi interessen for fodbold er mindre end interessen for andre ting, eller også er de simpelt hen for unge til at vide noget om Arnos »fortid« som fodboldspiller. Derfor har jeg valgt at starte med denne »fortid«.

Arno var – nej er – 93'er. Langt ind i sjælen. Arno har fire brødre. Alle har spillet på B 93 førstehold, de tre har været på landsholdet. Arno er den ene af dem. Som ynglingspiller, var Arno med til at vinde pokalfinalen for B 93, og Arno kom på sin klubs førstehold kort tid efter, at han var blevet seniorspiller. Og spillede med Michael Rhode, Henry Nielsen, Kai Uldaler, Henry Hansen, Fritz Tarp, ja alle den tids kendte spillere, hvis præstationer på Idrætsparken stadig huskes, som »dengang da Danmark kunne banke alle i fodbold«. Arno debuterede som højre wing, men flyttedes hurtigt ned som højrehalf, en plads han også kom til at spille på landsholdet, et landshold med bl. a. Arne Sørensen og Pauli Jørgensen.

Arno var med på det 93-hold,

der vandt danmarksmesterskabet i 1934, 1939 og 1942. Desuden var Arno med i fire pokalfinaler, hvoraf de to blev vundet. Arno var den første spiller i Danmark, der opnåede at spille 100 danmarksturneringskampe »i træk«, hvilket virkelig var en præstation, idet der den gang kun spillede 18 turneringskampe i en sæson. Det vil i praksis sige seks år på sin klubs førstehold, og Arno var anfører i de fem. Arno havde nået mange landskampe, hvis ikke krigen havde grebet forstyrrende ind.

I begyndelsen af besættelsestiden havde DBU udtaget spillere til fellestræning med henblik på en landskamp mod Tyskland, men da Arno ikke ønskede at rejse til Tyskland for at stå ret til tonerne af Horst Wessel sange og lignende uhyrligheder, meldte han simpelt hen afbud til fellestræningen! Og

Drengeholdet, der indtil dato ikke har tabt nogen kamp i efterårsturneringen: Glenn Polano, Bjarne Bikov, Mark Krasnik, Jan Meyrowitsch, René Strassmann, Gert Pader, Bent Silberbrandt, Allan Gelvan, Mogens Kvetny, Dow Levitan, Jan Rosenbaum og Michael Eisenberg. Fast støtte på dette hold er desuden Bent Brenow (kæmpe) samt Michael Lexner.

så var det farvel til landskampe!!!

Så kom oktober 43, og Arno måtte en tur til Sverige. Arno skulle om søndagen have spillet på B 93' førstehold i Idrætsparken, forøvrigt den første kamp hvor tilskuere ikke måtte komme ind, fordi der i lang tid havde været ballade – man sloges simpelt hen med de tyske soldater – men måtte naturligvis sende afbud. Da han mødte bekendte i Sverige, sagde disse til ham: »Så kan vi bedre forstå, at du ikke var med i søndags.« De havde læst danske aviser.

Arno havde på det tidspunkt spillet cirka 200 turneringskampe for B 93, foruden et stort antal pokalkampe, samt en masse stævne-kampe.

Men der blev ingen pause i fodboldspillet. Dels startede flygtningene i Sverige deres egne klubber, og dels lykkedes det Leo Danin at få samlet et »flygtninge-landshold« i Sverige, hvor Arno spillede sammen med bl. a. Eigil Nielsen, KB, Eivind Berger B 93, Alex Friedman og »Sprinter« fra B 1903, Wulf Ginsburg, HIK, Kai Frandsen, Fremad Amager og Conny Jepsen KB.

Mest kendt blev Arno dog vel nok i den lokale klub i Helsingborg. I hvert fald af hakoahnerne. Holdet talte foruden Arno, Bernhard Krivaa, Reinhold Nathansohn, Mendel Katz, Poul Kriser og Samuel Svajin, og mange vil sikkert huske drabelige dystre mellem »flygtningeholdene« i de forskellige byer, hvor Helsingborgeholdet var det absolut bedste.

Da krigen sluttede var Arno blevet professionel træner i Helsingborg Idræts Forening. Arno kom til da HIF lå i en fin position til nedrykning, men da sæsonen var slut, var HIF ikke rykket ned. Succes med det samme. Arno blev i mange år i HIF, og trænede senere mindre klubber i omegnen af Helsingborg, ansat af kommunen!!! for at fremme sporten. Arno vendte hjem til Danmark i 1953, og trænede i årene derefter henholdsvis HIK, Skovshoved, Brønshøj og til sidst i B 93's ungdomsafdeling, hvorefter Arno egentlig havde lagt op. Men så kaldte Hakoah Arno til fanerne – for anden gang. Arno havde nemlig kort før besættelsen trænet Hakoah, men da man fandt det uforsvarligt at mødes til træning i Fælledparken,

holdt trænergerningen op. Og Arno blev faktisk »taget på sengen« i anden omgang. Det skete, at Fie kom sent hjem efter et bestyrelsesmøde i Hakoah. Arno sov dejligt (det har han sikkert ikke gjort siden), men Fie vækkede ham brutalt med ordene: Vil du træne Hakoah? Arno har sikkert ikke været helt vågen, for han svarede: »Ja, hvis Simon fortsætter som leder.« Ikke et ord om betaling – hvem vil træne Hakoah gratis??? – ingen betingelser, kun at Simon, som Arno kender særdeles godt fra privatlivet, skulle fortsætte som leder, så Arno havde en støtte, når han blev lukket ind til løverne.

Selv siger Arno: Selvfølgelig har der været skuffelser, men glæderne har været i overflod. Det har virkelig været fire dejlige år, og jeg har haft mange glade timer med gutterne. Der er virkelig nogle pragtfulde fyre imellem.

Hvad nu? Hvor længe varer det inden du er kørt ned? Jeg bliver ikke kørt ned, men mere end en sæson til bliver det ikke. Efterhånden bliver jeg for meget kammerat med gutterne, og den respekt der nu en gang skal til for at opretholde den smule disciplin, der skal til i en fodboldklub, kan let forsvinde. Desuden er det ikke godt med den samme træner i for lang tid. Desuden synes jeg, at trænings-tilslutningen her i den sidste tid har været lidt sløj, men jeg håber, at det er et overgangsfænomen, og vi skulle da ikke gerne rykke ud af rækken, nu hvor vi netop er kommet derop. Jeg ved udmærket godt, at der er mange dejlige ting man kun påtage sig i sin fritid, men man har da også et ansvar overfor sin klub, og de mennesker, der bruger megen tid, for at skaffe de nødvendige penge-midler, der skal til for at holde hju-lene i gang. Men jeg tror, at den tilgang vi nu får til næste sæson af ynglinge, vil medvirke til at øge konkurrencen for at komme på førsteholdet.

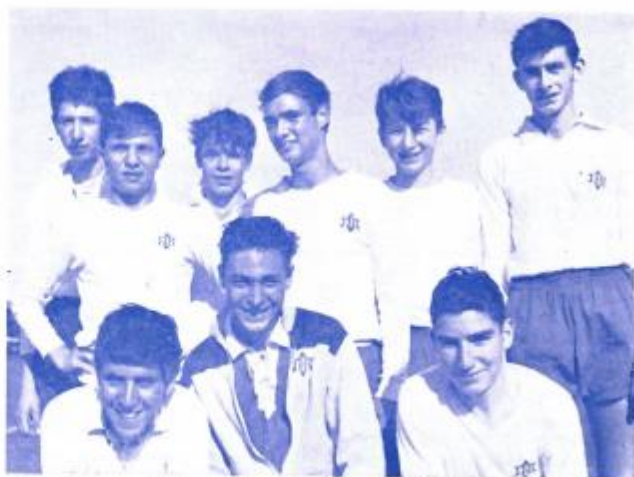
Konkurrence? Ja, vi har for lidt konkurrence mellem spillerne for at komme på hold. Vi kunne f. eks. godt bruge et 3. hold, således at 2. holdet næsten udelukkende bestod af spillere, der »banker på«. Alt for mange holder alt for

pludseligt op med at spille »føresteholdsbold«. De ville give klubben en uvurderlig støtte hvis de spillede et par sæsoner eller tre på f. eks. et 3. hold. Desuden ville det være sundt, om mange flere dyrkede en smule sport i deres fritid. Det er virkelig en god hjælp til et ægteskab, hvis manden var til træning, f. eks. en gang om ugen. Spørg bare Fie. »Jeg aner ikke, hvordan jeg skulle komme til alle de »pige-aftener« hvis ikke Arno gik til fodbold.« Det kan være sundt at køble af, og koncentrere sig om andet end de daglige problemer.

Hvordan ser du på den øjeblikkelige situation? Ret optimistisk! vi skulle kunne forblive i rækken, selvom vi har tabt et par kampe i den sidste tid, men selvfølgelig, hvis spillerne ikke viser mere træningsinteresse, går det næppe. Det kan i hvert fald blive svært. Jeg vil i tilknytning til dit spørgsmål gerne sige, at jeg synes vi har sat en del popularitet over styr. I begyndelsen var vi vældig populære hos de forskellige tilskuere, men det er som om at vi har mistet populariteten igen.

Arsagen? Ja, jeg ved det faktisk ikke rigtigt. Der er selvfølgelig igen kommet for megen »brugen mund« med i spillet. Måske kan dette skyldes, at vore »israelere« har svært ved at forstå de »indfødtes« måske lidt for rolige optræden. Du må huske på, at disse »israelere« vi nu har på holdet, er meget fine boldspillere, der virkelig har »blik« for spillet. Mange gange kan man se, at de opfatter en situation lynhurtigt, råber på bolden, men i stedet ser, at den bliver spillet et helt andet sted hen, hvorefter »situationen« fuldstændigt opløses. Dette kan være en årsag til megen irritation, men alligevel synes jeg, at gemytterne hurtigt falder til ro igen. Det kan selvfølgelig være svært, for tilskuere, og modspillere med for den sags skyld, at forstå disse vanskeligheder hos os, men mon ikke vi kan vinde vor popularitet tilbage igen? Jeg tror det!

Hvorledes synes du indstillingen er til spillet i almindelighed, sammenlignet med andre klubber du har trænet? Når spillerne er til træning, går de ind for sagen som

Kan ni juniører til kamp: Finn Altschuler, Bent Fogel, Gert Kasinsky, Finn Kvetny, Ole Stohn, Henrik Køster, Eddie Kurtik, Danny Leisin og Arne Posln.

alle andre gør det. Vi har et problem, som ikke er til stede i andre klubber, fordi materialet der er større end hos os, nemlig de mange studerende. Vi må regne med alle mand til første- og andet-holdet, selv dem der går til eksamen. Det betyder, at træningen – naturligvis – ikke kan pusses, hvilket igen vil sige, at holdet må have et par spillere med på »slæb«, og dette kan godt være svært i det lange løb. Hvis Hakoah skal nå længere i fodbold, må vi mindst have 40 spillere at disponere over, således at vi kan mønstre veltrænede hold til kampene.

Maccabiade? En kæmpechance at få. Det er en oplevelse for livet at komme til et stævne af de dimensioner. Jeg vil gøre mit til, at holdet bliver i bedst mulig form, men det afhænger selvfølgelig af spillerne selv. Hvis der ikke vises interesse for at komme til Maccabiaden, er det spild af tid og penge at sende et hold af sted. Der må virkelig lægges en træningsindsats for dagen, for at kunne komme på tale til Maccabiaden, ellers går det ikke godt.

Er du aldrig nervøs, når vi spiller om søndagen? Hvorfor tror du, at jeg hele kampen igennem går alene rundt om banen?

Jeg nåede den sidste bus hjem fra Herlev, eller nærmere Skovlunde, men Arno har så mange ud-klip, billeder, præmier osv., at jeg kunne have brugt et par dage sammen med Arno, også for at høre om den gang der var »rigtige« spillere til.

Arno fylder 50 år samtidig med at Hakoah fylder 40 år. Desuden har Arno været gift i 25 år i de dage. Der bliver ikke megen plads i villaen i Skovlunde. Og den er stor.

Ino Jacobsen.

15 års bestyrelsesarbejde

Efter 15 år i en forenings ledelse kan det ikke undgås, at der vil hænde ting, som fæstner sig mere eller mindre i ens hukommelse. Det samme gør sig også gældende for mit vedkommende, men jeg skal forsøge at give et så fyldestgørende resume af de begivenheder, som fandt sted i tiden fra 1946-61, den tid, hvor jeg var med i Hakoahs bestyrelse, de sidste 10 år som formand.

Efter krigen forestod et stort arbejde med at genskabe Hakoah. Økonomien var dårlig, ja endog meget dårlig. I de første år arrangeredes revyer og fester for helt udsolgte huse, men da man gav mildt øste fribilletter ud til højre og venstre, gav det ikke det ønske og forventede resultat.

Fra begyndelsen af 50'erne foretog vi en kursændring. Vi afholdt stadig vore revyer og fester, stadig med udsolgte huse, men uden for mange fribilletter. Vi stillede endvidere krav om kosher bespisning efter festerne, et krav, som uden kommentarer blev efterkommet. Successen var hjemme og økonomien begyndte langsomt at blive rettet op. Da vi samtidig gennem delegeretforsamlingen gjorde rede for vor virkelige pro-jødiske indstilling samtidig med, at Hakoah, København, tog initiativet til de jødiske sportsforeningers optagelse i SJUF, blev der fra troessamfundets side årligt bevilliget Hakoah et tilskud, et tilskud, som var påkrævet for vor ungdoms trivsel og imødeset med længsel som cadeau for vort arbejde.

Gennem vort arbejde for ungdommen, der så godt som hvert år blev sendt på en eller anden form for ferie i Danmark eller udlandet, blev kongstanken om eget Hakoahhus lagt. Ved gennemgang af vore love konstateredes et byggefond, men kassen var tom, absolut uden midler. Ved stort slid begyndte kassen at blive tungere og tungere, og gennem stadig bearbejdning af CLAIMS fik vi i 2 omgange stillet midler til rådigh-

hed, ca. 100.000 kr. Hakoah var pludselig blevet formuende og kunne nu løse et længe næret ønske. Vi købte en grund ved Strøby Ladeplads, men med kendskab til myndighedernes restriktioner med hensyn til byggetilladelse, kan det vel ikke forundre, at Hakoah heller ikke opnåede byggetilladelse. Imidlertid har vi som bekendt løst problemet på en anden måde. Ved samarbejde med de øvrige jødiske foreninger, men med Hakoah som primus motor, har vi i dag en Maccabi-gård, som forventes indviet efter visse nødvendige ombygninger i løbet af et lille års tid. Det er en smukt beliggende gård, som ganske givet vil blive til gavn og glæde, ikke alene for Hakoahs ungdom, men for alle jødiske unge i Danmark, Skandinavien og det øvrige udland. Udover hjælpen fra CLAIMS har vi også modtaget økonomisk hjælp til dette fælles mål bl. a. fra Danmarkslogen 25.000 kr., Mosaik troessamfund 10.000 kr. og fra Jødisk Kegleklub, der var blevet stiftet af vor tidligere, nu afdøde formand Herman Isachsen, har vi også modtaget 10.000 kr. til et fond, samt gennem årene hjælp til bolde til vor ungdomsafdeling.

På det sportslige område var successen også stigende. Vi sendte deltagere til samtlige Maccabiader i Israel, opnåede en medaljehøst som aldrig før og var endvidere bedste brydenation i en årrække.

På den hjemlige front havde vi både Danmarks- og Københavns-mestre indenfor brydesporten. Og da vor fodbold- og ungdomsafdeling tog til i størrelse og styrke, således havde vi hvert år et eller flere ungdomshold som vinder af række eller pokal under DAL, fandt vi tiden inde til at blive optaget i KBU. Efter stort besvær og mange tidligere forgæves forsøg, lykkedes det i 1955, og samtidig fik vi gennemført, at vor shabbat og helligdage blev holdt i hævd. Optagelsen i KBU har vist sig gavnlig, vi har mødt stærkere mod-

standere, lært af dem og endog formået at vinde rækker både for seniorer og ungdomshold. Også håndboldsiden har vist pæne resultater, senest i 1964, hvor vort damehold jo vandt deres række i sommerturneringen. En stor bedrift af en så ny genopstået afdeling.

Den helt store sportslige succes opnåede vi i 1959, da Hakoah afholdt de første europæiske maccabiade. En maccabiade, der både venskabeligt og sportsligt nåede de helt store højder til stor ros fra samtlige deltagende lande og vor hjemlige presse.

Med disse opnåede resultater, hvorved Hakoah havde opnået en anseelse og prestige udadtil som aldrig før, og som kun blev nået, fordi de bestyrelsesmedlemmer, jeg har haft som medarbejdere, har vist et uegennyttigt og dygtigt arbejde, sluttede et kapitel med få skuffelser og mange glæder i mit liv, og glæden steg til stolthed, da man fra Hakoahs side i 1962 udnævnte mig til æresmedlem. Jeg følger trang til i dag endnu en gang at takke alle de bestyrelsesmedarbejdere, der med deres smukke indsats gavnede den jødiske ungdom i Hakoah og dermed i Danmark.

Jeg lykønsker hjerteligt Hakoah med sit 40-års jubilæum, og håber, at Hakoah må fortsætte de stolte traditioner, som den til dato har gjort til sine, og at den fortsat vil være et naturligt samlingspunkt for den jødiske ungdom til glæde og gavn for vort land og vor jødiske menighed.

Bernhard Bodnia.

50 år

Den 1. oktober var det Max Bornsteins tur til at runde de 50. han var en habil bryder sin lidenhed til trods, og har altid været et trofast medlem af vor klub.

Vi ønsker Hakoah
hjertelig tillykke med 40-årsdagen
og held og lykke fremover

Bent Brandt
Flemming Adelson
Bjørn Kern
Martin Berkovitz
Jos. Rosenbaum
John Schwartzberg
Hermann Polano
A. Rothsein
H. Abeles
M. Reilund
Bent Lewinsky
Rudolf Isochsen
Max Bornstein

Poul Garodkin
Poul Abrahamsen
Simon Olsen
M. Wainer
Amo Gulvbelægning
Leon Elkanowitz
Jack Blachman
Abr. Vainer
N. N.
Kelmon Bukrinsky
H. Krasnik
John-Saarde
Erik Berkovitz
Brandts skiltefabrik

Raskin, Blågårdsgade
Bent Bograd
Elith Fogel
I. Diamant
Salomon Blachman
Simon Kurland
A. Mangurten
H. Vihof
Poul Brandt
S. Mahler
Benjamin Senderowitz
Finn Bentow
Jødisk Debat

PRÆSIDENTEN FOR SJUF

udtaler

En af vor menigheds store personligheder har engang sagt, at selvfølgelig bør vi have egne foreninger, når det gælder kulturen, men sport kan lige så godt dyrkes i de almindelige foreninger.

Selv da HAKOAH blot betød at dyrke sport med jødiske kammerater, var dette i sig selv tilstrækkeligt til at have vor egen sportsforening. Og i dag, hvor foreningen mere end nogensinde tidligere lever op til det berømte sunde, jødiske legeme med den sunde, jødiske sjæl, må man helt enkelt erkende, at HAKOAH er en af de piller, vort samfund hviler på.

Den vigtigste beslutning HAKOAH vel nok nogensinde har truffet, var at skaffe sig eget hus, drømmen om Makkabigården blev virkelighed i selve jubilæumsåret, en særdeles velfortjent medalje oven på megen slid. En sand sportspræstation, som fortjener

megen ros – og megen støtte fra alle sider. Det store beløb, som iøvrigt så smukt blev betænkt til en synagoge, bekræfter atter, at man forener det religiøse med det sportslige.

Et andet skridt, som var af særlig stor betydning, var tilslutningen til SJUF – som iøvrigt tilsvarende blev taget af Skandinaviens andre Maccabi-foreninger. Dermed sluttede alt for mange års kontroverser og modarbejdelser ungdomsforeningerne imellem og erstattedes af et snævert samarbejde til megen gavn for alle parter.

I fædrenes ordsprog siger Juda: »Vær kæk som en leopard og let som en ørn, hurtig som en hjort og stærk som en løve – til at gøre din faders vilje – som er i himlen.« Med dette valgsprog in mente gratulerer jeg HAKOAH med 40 års virke til gavn for hele vort samfund. Hjertelig mazel tov.

Erik Gutermann.

gang imellem skal se sine venner, kan vi jo godt sige, at jeg også får fri nogle aftener. Så må Mogens være babysitter, og jeg tror bestemt ikke, at han er ked af det.»

»Det er vel især om sommeren, at der kan opstå visse problemer?«

»Det kan godt ærgre mig af og til, når man har fri lørdag-søndag og har mulighed for at komme på landet til sol og strand, at ens hushold skal spille, men dette irritationsmoment kommer man hurtigt over, for man må aldrig glemme, at så længe han er lykkelig for sin idræt, føler jeg mig lige så tilfreds og glad.«

»Dina, at dele sin mands sportsglæder sammen til en fælles enhed i ægteskabet, er vel ikke ens for alle. Kan det betyde noget, at du selv har dyrket sport engang, jeg husker, du var en dygtig udspringer-ske?«

»Det vil altid være individuelt, jeg tror, det har stor betydning, når man selv har oplevet idrættens goder og fornøjelser, så kan man lettere forstå sin mands glæde ved sporten. Men mon ikke de fleste hustruer har accepteret disse kår. Den tid, man ikke er sammen, kan jo udnyttes på anden måde.«

»Dina, jeg tror, vi kunne blive ved med at sludre om dette emne. Men jeg kunne tænke mig, her til slut, at stille dig dette spørgsmål: Kommer der ikke det øjeblik, når man sidder hjemme i sin stue og hygger sig med mand og børn, at ens hushold pludselig rejser sig fra sin stol og siger: Lille skat, jeg går lige en tur i Idrætsparken og ser en fodboldkamp?«

»Det hænder naturligvis, men jeg synes nu ikke, at min mand er slem til dette. Jeg forstår udmærket godt, at man engang imellem får lyst til at se andre spille, og her kommer man til et moment, hvor kvinden må handle ud fra den oprigtige og forstående kærlighed til sin mand.«

Intervieweren til denne samtale bliver pænt fulgt til dørs af Dinas smilende mand Mogens, med Naomi, ligeså bredt smilende, på farmands skuldre.

Det var en dejlig eftermiddag med to søde forældre og to henrivende unger ...

Palle Reichmann.

Hvad med sportsenkerne

Interview med Dina Donde, hustru til førsteholdets anfører, der udtaler sig frimodigt i denne artikel om en »fodboldhustru«s kår og betingelser, når manden, Mogens, er væk fra hjemmet.

For at finde Mogens Dondes søde hustru, må man begive sig ud i køkkenet. Her står hun fuldt beskæftiget med de opgaver, en kvinde har, omgivet af to henrivende børn, som Mogens, der for en enkelt gangs skyld ser TV, er far til.

»Dina, hvordan er det at undvære sin mand 3-4 gange om ugen til fordel for idrætten?«

»Jeg er glad for, at Mogens dyrker sin sport, men ikke særlig begejstret, når han kommer hjem som en krøbling.«

»Så slemt er det vel ikke?«

»Måske lidt overdrevet, men man tænker faktisk mange gange

på, om en mand vender hjem fra sportspladsen med lemmerne i behold. Så længe han er glad for sin idræt sammen med jødiske kammerater, er jeg den sidste, der ville forbyde ham denne glæde og fornøjelse.«

»Går det ikke mange gange ud over hjemmets harmoni, når Mogens pludselig tager sit gode tøj og går?«

»Aldeles ikke, tværtimod har jeg indrettet mig efter dette. Som regel kommer min mand hjem til aftensmaden. Når vi har spist, går Mogens, og det sker mange gange, at han tager vor ældste pige Naomi med, hun er tre år, mens jeg i ro og mag kan lægge den mindste, Mirjam på 4 måneder i seng.«

»Hvad med dig selv, Dina, har du ikke et par fri-aftener?«

»Du jeg går til folkedans en gang om ugen og man også en-

Mazel Tov!

Den 15.10. fejrer Leo Braginsky og fru Bertha, født Estrin deres sølvbryllup. Bent Brenow står her mitzwa den 17.10.

Fødselsdage i oktober: den 12. Hakoah og Arne Bodnia, den 20. Palle Notkin 11 år, den 26. Linda Stüler 13 år.

Fødselsdage i november: Den 3. Bent Brenow 13 år, den 7. Bjarne Karpantschhof 18 år, den 8. Arne Posin 16 år, den 10. Henrik Køster 15 år, den 16. Benni Strauss 9 år, den 20. Lennart Rosenstock 12 år, den 27. Nina Karpantschhof 16 år.

Fødselsdage i december: Den 2. Kim Løvenstein 12 år, den 5. Ralf Silber 17 år og den 11. Ole Stohn 15 år.

Hvad der sker i anledning af de 40 år

Lørdag den 10. og søndag den 11. afholdes en skandinavisk-jødisk makkerparturnering i bridge i.

Søndag aften, den 11. holdes en konference for alle maccabiklubber i Norden, hvor man vil stifte et Nordisk Maccabi-Forbund, i Ny Kongensgade 6.

Mandag den 12. afholdes reception fra kl. 19-22 i Ny Kongensgade 6 i stueetagen.

Den bebudede håndboldturnering har desværre måttet aflyses, fordi det var umuligt at leje en håndboldhal. Denne turnering vil finde sted den 31.10. kl. 19.30 i stedet i.

50 ÅR

Den 15. oktober fylder vor afholdte Arno Nielsen, der nu har trænet vore fodboldspillere vederlagsfrit igennem en årrække, 50 år. Dagen før, altså den 14., kan han fejre sølvbryllup med sin hustru Fie, der har gjort et kæmpearbejde for at få damehåndbolden igang igen.

Den 5. september rundede vort mangeårige bestyrelsesmedlem, Hermann Erbstein, de 50. Han har årtier som kasserer bag sig, og til trods for dette dels utaknemlige hverv forstødet at være populær, takket være sin ligefremme og behagelige måde at være på.

HVORFOR MACCABIADEN

Den syvende Maccabiade i Israel står for døren. I alle – eller ihvertfald mange – lande ruste de derboende jøder sig til kappestriden. De træner, de sparer op, de samler penge ind, de giver afkald på mange personlige goder – og andre, der ikke selv kommer afsted gør som de, for at de første kan komme med til Maccabiaden.

Hvorfor afholdes der Maccabiader? Svaret synes ligetil. For at samle jødiske idrætsfolk fra hele verden i Israel og give dem en fornemmelse af at høre sammen. Det er idrætsfolk fra mange lande, de taler forskellige sprog, dyrker forskellige idrætsgrene, mange af dem ved ikke så nøje, hvor idrætskammeraternes lande ligger. Men det betyder heller ikke så meget. De ved om hinanden at de er jøder og de ved, at de alle har rejst tusinder af kilometer for at dyste mod hinanden hernede i solen, i vores eget land.

Det passer med de bedste mønstre for jødisk opførsel at det af og til kan knibe lidt med samhørighedsfølelsen. Man spekulerer lidt på, hvor samhörige de fodboldspillere fra to sydamerikanske lande følte sig ved sidste Maccabiade, da kampen endte med 6 mand på hospitalet. Til gengæld havde de så lejlighed til at føle en slags udvidet samhørighed, idet også dommeren måtte gøre turen med. Hvis DE ikke følte sig samhörige, så var det ihvertfald deres egen skyld.

Men den slags episoder er sjældne. Mere karakteristisk for ånden er en anden episode fra de europæiske Maccabiler i Lyon for et par år siden:

Det danske fodboldhold skulle spille, men arrangørerne havde ikke sørget for det sæt dragter, de havde lovet os. En halv time før kampen skulle spilles var de stadig ikke kommet (de kom heller aldrig) og vi styrtede så ind til det østrigske håndboldhold, som en del af os kendte fra Maccabiaden i Israel. De havde netop afsluttet deres sidste kamp i turneringen

og sad sveddræppende i omklædningsrummet, da vi kom styrtende for at låne deres bukser. Uden at blinke smed de øjeblikkelig bukserne, da de hørte om situationen, mod en forsikring om, at vi nok skulle sende bukserne til dem, når de og vi var kommet hjem. Jeg håber inderlig, at vi har gjort det.

Sportsånden er almindeligvis fin. Fra de føromtalte lege i Lyon kan jeg fortælle, at aldrig er det engelske fodboldhold blevet omfattet med så ømme og kærlige følelser, som vi havde til det efter vores indbyrdes kamp, og det på trods af, at englænderne førte med 2-1 til 10 minutter før tid (vi vandt dog med 3-2).

De israelske arrangører anvender også psykologiske midler når det drejer sig om at støtte samhørighedsfølelsen. Under den sidste Maccabiade havde man omhyggeligt sørget for, at der kun var een lastbil til rådighed for transporten af holdene ud til banerne (der godt kunne ligge 40-50 km fra Maccabi-landsbyen). Enhver, der har prøvet det, vil give mig ret i, at det er meget svært at være vred på en modstander, når man efter kampen skal køre ca. en time – siddende på hans skød.

Maccabiade – en blanding af sport og ferie og noget mere, fordi sporten udøves til et stævne med tusinder af jøder og fordi ferien netop foregår i Israel. At møde jødiske sportsfolk fra hele verden, at gå på banen mod hold, man aldrig før har mødt og alligevel har noget at gøre med, noget tilfælles med. At holde ferie med sine sportskammerater. At møde israelerne på en anden måde end som en nysgerrig turist, som de kender til bevidsthed – at være ventet, afholdt og agtet af den lokale befolkning, hvor man kommer frem. For alle os udøvende idrætsmænd er sporten en slags ferie – den er noget andet, noget spændende, sundt og godt. Og hvem af os vil ikke prøve kræfter med de dygtigste af vore trofæller fra hele verden? Hvem af os vil ikke opleve

den atmosfære, der skabes når unge jøder fra hele verden mødes? Hvem af os vil ikke opleve den heldige kombination af sport, ferie og godt kammeratskab?

Alt dette – og mere til – er Maccabiaden. Hver enkelt har rigelig grund til at rejse til Israel. Og han gør det og mange gør det, og

mange mennesker arbejder i måneder og år for at alt skal gå godt og gnidningsløst.

Alt kommer til at gå godt, omend ikke gnidningsløst, og gudske- lov for det. Ferie, sport, kammeratskab, Israel, oplevelser i massevis – derfor Maccabiade.

John Rosenstock.

Ungdomsturneringen

Vor internationale fodboldturnering for ynglinge med deltagelse af et hold fra klubberne Hakoah Zürich, Maccabi Amsterdam, Hakoah Malmö og Makkabi Helsingfors samt to hold af vore egne fik et yderst vellykket forløb.

Kun umiddelbart før kampene begyndte var der nogen diskussion, idet et par af de gæstende hold ville have tilladelse til at benytte en spiller på 23 år. I begge tilfælde drejede det sig om en målmand. Den nedsatte jury kom dog til det resultat, at man ikke kunne imødekomme disse ønsker, da det jo udtrykkeligt drejede sig om en turnering for unge mellem 14 og 18 år. Hakoah Zürich ønskede deres søndagskamp flyttet til fredag, fordi 2 af deres spillere allerede måtte rejse hjem lørdag aften. Det gik kun ud over vort bedste hold, der da efter al sandsynlighed måtte igennem 2 kampe om søndagen, men vi viste her en sportslig gestus ved at være indforstået dermed.

Det viste sig hurtigt, at hollænderne rædede over et meget velspilende mandskab, og i den første kamp besejrede de Hakoah Malmö med 4-1, forøvrigt de samme cifre, som vort bedste hold slog Hakoah Zürich med. Om fredagen vandt Makkabi Helsingfors knebent 1-0 over Zürich, mens vort b-hold, som på nær 2 mand udelukkende bestod af junior- og drengespillere, tabte 0-4 til hollænderne, et absolut håderligt resultat.

Der var en del tilskuere til hverdagens kampe, og man kunne ikke undgå at lægge mærke til en hel del supportere fra Holland.

Torsdag formiddag var vi med

schweizere og hollændere på sight-seeing pr. båd, det blev en meget interessant tur, hvorved udlændingene var mest interesseret i den lille havfrue med hoved.

Straks efter kampene om fredagen tog alle hjem til deres for at hvile ud efter dagens strabadser og holde shabbat. Om lørdagen mødtes alle i synagogen til gudstjeneste, og her dvælede overrabbieren i sin prædiken længe ved Hakoah og den jødiske idræts betydning i vor menighed.

Resten af lørdagen var der ikke arrangeret noget, således at alle kunne gøre, som de selv ville, altså en rigtig fredag og aften.

Søndag morgen startede så de sidste spændende kampe, og med møje og besvær klarede vi uafgjort 1-1 mod Makkabi Helsingfors i en hårdt – men ikke velspillet kamp. På bedre målforskel gik vi til finalen mod Holland, mens finerne skulle spille om 3. pladsen mod Malmö, der slog vort b-hold med 6-0.

Vejret artede sig nogenlunde, det holdt tørt, selvom det var koldt, og der havde indfundet sig mange mennesker til slutkampene. Forinden havde vort førstehold vundet den vigtige turneringskamp over Vebro med 3-0, og vore dygtige håndboldspillere havde vundet deres kampe og blev nr. 1 i den lille turnering. Pigeholdet derimod tabte sin kamp, mens fodboldspillere vandt 5-2 over Bellahøj, hvorefter man blev klar til finalekampene. Først spilledes der om 3. pladsen, og her var der stor spænding om udfaldet. Hakoah Malmö kom foran i 1. halvleg, men straks i 2. halvleg udlignede finerne, som kort før tid fik

Ungdomsturneringens bedste spiller: Den hollandske innerwing van Beeren.

sejrs målet, så kampen endte 2-1 til Helsingfors, som dermed havde placeret sig som nr. 3, mens svenskerne, som iøvrigt spillede for- havsende pient, måtte nøjes med at blive nr. 4. Vort b-hold og Zürich måtte dele sidstepladsen med 0 points hver.

Det kan vist ikke bortforklares, at hollænderne stillede op som favoritter i kampen om 1. pladsen mod vort a-hold. Alligevel håbede vi på, at yde god modstand og muligvis, med godt spil og held, at overraske positivt. Held havde vi imidlertid ikke noget af, idet vi selv satte hollænderne i gang med et bragende selvmål, og det blev hurtigt klart for alle, at formiddagskampen mod finerne endnu sad vore spillere i benene. De kæmpede dog udmærket, og selvom vi kom bagud 0-3 inden pausen, gav vi ikke op og fremtvang en del chancer, der dog ikke gav nogen mål, så slutresultatet blev også 0-3. Denne hollandske sejr var dog fuldtud fortjent, måske et enkelt mål for stor, men at det var det bedste hold, der vandt, derom hersker der ingen tvivl. Vel var det et handicap for vore at møde et udhvilet hold, men vi anerkender hollændernes bedre og smukkere og mere effektive spil helt og holdent.

Om aftenen var der fuldt i Bor-

gernes Hus. Der blev danset, der taltes smukt af vor unge rabbiner Bent Melchior, der i dagens anledning mødte op med en mester-skabsnål i knaphullet, som han som yngling havde været med til at vinde for Hakoah, og så var der præmieoverrækkelsen. Til det vindende hold en pokal og så en fodboldspiller-figur med kalender til hver spiller på holdet. Senere fik vore spillere, som blev nr. 2 i turneringen, ligeledes en sådan præmie hver. Pokalen, som David Benedikt i anledning af sit sølvbryllup havde skænket os, blev tildelt den bedste danske spiller, valget faldt på Bjarne Karpantschov. Desforuden havde klubben udsat en pokal til den bedste udenlandske spiller, og her var der enstemmighed for at den hollandske v. i. van Beeren fik den. Han var forøvrigt stævnets bedste spiller, med en glimrende teknik og forståelse af spillet. Ham er der stof i til en stor spiller.

Alle udenlandske spillere fik overrakt vort nye stofemblem som et lille minde, og det vakte stor begejstring.

Til sidst takkede den hollandske leder Polak i smukke vendinger for et godt stævne og specielt for alle vore flinke værtsfolk, der beredvilligt havde taget en eller flere af vore gæster »i pleje«.

Pludselig – og altfor hurtigt – var kl. blevet 12 og man blev klar over, at man snart måtte skilles fra mange gamle og endnu flere nye venner, friske og flinke unge, efter nogle begivenhedsrige og dejlige dage.

Til finalekampene var forresten præsidenten for såvel Maccabi Amsterdam som præsidenten for hele Maccabi-organisationen i Holland ankommet. De havde lovet, at komme, såfremt hollenderne kom i finalen, og dette løfte blev holdt.

Efter finalekampene udkæmpede vort herrehold en spændende kamp mod Rødovre, hvor sidstnævnte vandt så knebent som 13-12. De »gamle drenge« fra Hakoah Malmö og København udkæmpede en fodboldkamp, hvor det lykkedes københavnernes at vinde med 2-0.

Premieskydningen havde livlig deltagelse dagen igennem.

Når man nu tænker arrangementet igennem, er der ikke andet at gøre end, at glæde sig over, at det fik et fint forløb og takke alle dem, der var medvirkende hertil. Først og fremmest vore værtsfolk, uden hvis hjælp det havde været

umuligt at gennemføre, dernæst alle aktive deltagere samt alle dem, der hjalp til ved tilrettelæggelsen, vor chauffør samt David Koppel, der tog sig af broderparten af kampene. Tak skal I have allesammen!

fm

Næstformanden for trossamfundet siger

Jeg gratulerer HAKOAH til 40 års jubilæet og vil samtidig foretage en lille status, og jeg er da kommet til følgende resultat:

Takket være foreningens initiativrige stiftere og de meget dygtige ledere, man har haft gennem åre-

ne, har man tiltrukket en stor del af vore unge, som har dyrket forskellige idrætsgrene, og som har bevaret eller forbedret deres fysik. Men også sportens karakterdannende egenskaber skal fremhæves. Selvom sport for en stor del er leg, har de unge ved konkurrencer

Det er Dem, man vil se!

Forretninger på udlandet? Nye agenturer? Nye artikler? Reklamationer, der er gået i hårdknude? ... Skrivebordsstrategi med langsomme korrespondancer eller usikre telefonsamtaler er den svageste løsning!

Det er DEM personligt, man vil se ude hos Deres udenlandske forretningsforbindelser! Et personligt besøg giver styrke, rader trådene ud og bringer forretningerne hjem – hurtigt, sikkert og rigtigt ...

Tag derfor selv ud og med Deres handelspartner! – Det er skattemæssigt en forretningsomkostning og rejsemæssigt let og behageligt, når De lader AMERICAN EXPRESS med 402 egne kontorer overalt i verden, ordne rejsen for Dem!

AMERICAN EXPRESS

BANKERS, REJSEBUREAU, SPEDITION
DAGMARHUS KØBENHAVN V MI 2301, MI 1062
Filial: Crane & Goldschmidt, C 9222, lokal 267

lært at koncentrere sig om en opgave, de har lært at indordne sig som en helhed, når disciplin skal overholdes, og ikke at være selviske når en holdpræstation skal ydes. Uden tvivl ville jødiske unge mennesker af begge køn også have drevet sport, selvom der ikke havde eksisteret en jødisk idrætsforening. Men tallet af aktive jødiske sportsfolk ville i så fald utvivlsomt have været meget mindre, idet mange netop har fundet vej til foreningen gennem jødiske venner og for at finde sådanne.

Uden en jødisk idrætsforening ville endvidere de jødiske unge, som alligevel ville dyrke idræt, være henviset til et ikke-jødisk miljø, og da idrætsforeningerne har et ofte livligt klubliv med diverse selskabeligheder og fester, kan det med sikkerhed fastslås, at HAKOAH har bidraget til sammenholdet i vort trossamfund og modvirket assimilationstendenser.

Men HAKOAH har også direkte tiltrukket unge jøder, som har tilhørt periferien i vort trossamfund, og som oprindeligt kun kom til foreningen for at dyrke sport. Kammeratskabet med andre jødiske sportsmænd både indenlands og udenlands har haft sådan indflydelse på dem, at den jødiske sport bragte dem nærmere til jødisk kultur og kammeratligt foreningsliv og deres jødiske bevidsthed er blevet styrket.

For religiøse har det været af overordentlig stor værdi, at der har eksisteret og eksisterer en jødisk forening, som hverken arrangerer træning eller konkurrencer på jødiske helligdage. I ikke-jødiske foreninger vil de være handicappede og de mere holdningsløse ville måske endog blive fristet til at gå på akkord med deres oprindelige livsindstilling.

Ved 40 årsdagen har HAKOAH en sportslig standard som i det store og hele må betegnes som tilfredsstillende. En meget lovende ungdom skulle, hvis løfterne indfries, hjælpe foreningen på dens vej opad og fremad. Og i den internationale jødiske Maccabievælgelse har foreningen bevaret det fine ry, som stammer helt tilbage fra den tid, hvor bryderne var medaljestugere. Dertil kommer anerkendelsen af dens organisatoriske

ydelser, til hvilke den fine gennemførelse af ungdoms-fodboldturneringen fornylig hører. Det har bidraget til at kaste glans over HAKOAH's navn i jødiske idrætskredse udenfor Danmark.

Endelig skal det anføres, at HAKOAH's position i det jødiske foreningsliv i København – eller måske rettere sagt i Skandinavien – er af sådan art, at jubilarer med

rette sikkert vil blive hyldet af alle foreninger og institutioner, til hvilke HAKOAH har de allerbedste relationer.

Til disse lykønskninger vil jeg også på egne vegne, på passives vegne, på forældres vegne og på trossamfundets vegne føje mine, med ønsket om fortsat fremgang.

Semmy Levitan.

FRA AFDELINGERNE

Bordtennis

Så starter vi igen en ny sæson, den 26. oktober. Men vi begynder allerede med træningen i Kløvermarken tirsdag den 6. oktober, og vi har hele to borde i tiden mellem kl. 19.00 og 22.00, så der skulle være god plads for »tilflyttere«.

Vi har igen i år tilmeldt 2 senior hold i KBTU's turnering, men der er endnu en chance – såfremt der kommer flere spillere der vil love at spille hele sæsonen ud – for at tilmelde yderligere hold til den kommende turnering.

Tilmelding kan ske til Lennart Karlin, SUNDby 4424 y.

RI/UN

Fremrykning

Et armbåndsur er fundet på Hakoahdagen i Kløvermarken. Henvendelse på telf. Eva 4135 mellem kl. 17 og 18.

Fodbold

Det går stadig godt for afdelingen, trods det, at vi her i efteråret ikke har kunnet stille med samme mandskab i alle kampene. Årsagerne har været mange, blandt andet ferier og læsning, men nu håber vi det er overstået og at det vil gå godt i de resterende kampe, humøret og kammeratskabet er fint på de 2 hold.

Mine herrer, nu er det på høje tid at spytte i næverne og tænke på Maccabiaden næste år. Det er ikke spor for tidligt at begynde forberedelserne nu. Arno og Henry står og venter på jer, de er helt vilde efter at gå i gang med jer. Vi træner stadig de dage der ikke er jomtov.

Simon

Ungdomsafdelingen.

Efterårsturneringens start har været betydelig bedre end forårets, men vi plejer forresten altid at være stærkere om efteråret.

Ynglingeholdet havde allerede efter sine første 4 kampe fordoblet forårets pointtøst, nemlig fra 7 til 14, d.v.s. 3 vundne og 1 uafgjort kamp: 2-0 over Valby, 3-3 mod Olympina, 2-1 over C.I.K., 2-0 over Bellahøj. Holdets spillere var »tvunget« til at komme i træning på grund af vort internationale stævne, desværre er der nu igen altfor mange, der ikke passer træningen. Den 5. kamp er lige blevet vundet med 2-1 over Folehaven, så vi nu er oppe på 16 points.

Juniorholdet kniber det endnu mere for end tidligere, efter at et par af spillerne har meldt fra. Vi har svært ved at stille fuldtalligt op, men de 8-9-10 spillere, som møder op, kæmper godt, selvom det er blevet til følgende nederlag: 1-2 til FDF, 1-5 til Viktoria og 0-7 til C.I.K.

Drengeholdet er vist belavet på gøre det mindst lige så godt som ynglingene. Også dette hold havde allerede efter de første 4 kampe fordoblet pointene, idet det da havde spillet 3-3 mod Trekanten, 2-2 mod Union og vundet 4-0 over Valby og 2-1 over det stærke mandskab fra Viktoria. Siden har vi vundet endnu en sejr, nemlig med 5-2 over Borup.

Skal det lykkes et af holdene at gå igennem hele efterårsturneringen uden nederlag? Det venter vi ikke, men det vil være en fantastisk præstation. Men allerede ind-

til nu har de to hold gjort det særdeles godt, overraskende og dejligt, bliv bare ved. *Reinhold.*

Træningstiderne:

Håndbold for damer og piger, hver mandag kl. 18.30 til 20.00 på Voldparkens skole.

Hver tirsdag og torsdag i Ellebjerg-skolen:

Kl. 18: Fodbold for drenge og lilleputter.

Kl. 19.30: Fodbold for juniorer og ynglinge.

Kl. 20.30: Fodbold for seniorer og ynglinge.

Håndbold for herre-ynglinge og juniorer.

hver onsdag kl. 18 i Idrætshuset:

seniorer:

hver torsdag kl. 22 i Idrætshallen, Nørre Alle 51:

Bordtennis for herrer og juniorer.

hver tirsdag fra kl. 18.30 til 22 i Kløvermarken:

Nyindmeldelser modtages til træningsaftenerne, alle mellem 9 og 90 år kan være med, hvis de ønsker det. *Sportsudvalget.*

Håndbold

Den 19. august 1964 var en mærkedag for Hakoah af 9 friskt spillende piger og oplevet af fire trofaste tilhængere udenfor sidelinien. Der skete nemlig det, at Hakoahs dame-(17-20 år)håndbold hold ved to sejre denne aften sluttede sin sommerturnering med at blive en flot Nr. 1 og dermed sikrede sig oprykning til næste sæson. Resultaterne: mod VKI 5-5, H. 61 (10-5), LK 7-2, VKI 4-3, H. 61 (3-2) og LK 8-2.

6 kampe = 11 point - bravo piger.

Spillerne har været: Anfører Henny Fyrst, Tamari Schustein Sylvia Katznellson, Judith og Anita Fuchs, Hanne Apter, Lilian Rudaizky, Jetta Maimon. Reserver: Anita Enk og Eva og Marion Nathansen.

Undertegnede har overværet flere af de her nævnte kampe og er blevet overrasket over den spilleglæde og opfindsomhed, der er blevet vist af vore piger (till. damer i turneringsprog), man burde ikke nævne nogen navne fremfor andre, idet alle har gjort en virkelig fin indsats og fået Hakoah's

navn i håndboldverdenen herhjemme til at lyse op igen.

Når der alligevel skal fremhæves nogle, da er der væsentlige grunde dertil.

Først målvogter Lilian Rudaizky, der har reddet en mængde og har været et af holdets allerbedste gennem samtlige kampe, nu desværre forlader Lilian landet for at tage ophold i Storbritannien, vi håber for hende, at hun må få et *Shana Tova*, og vi ser frem til at byde hende *Shalom* igen, hendes fru moder Anna R. håber vi fortsat at se til vore kampe som den trofaste Hakoahner, hun altid har været. Nummer to, der skal nævnes, må være holdets topscorer og absolut bedste spiller, Jetta Maimon. Hun er en pragtfuld spiller med en uimodstælig spilleglæde og meget fin teknik - Jetta er en oplevelse at se på banen - *kom selv og dom.*

Til sidst skal nævnes afdelingens trofaste X-leder, Fie Nielsen, der stadig lykkeligtvis for os ikke kan holde sig helt væk, og som også overværede holdets 2 sidste kampe. Uden overdrivelse kan det siges, at hun har fået holdet så langt som nu ved sine glimrende lederenskaber og sin fantastiske opførelse. Klubben har meget at takke Fie for og i særdeleshed pigerne, som har haft hende i en årække. Spillerne kvitterede som et festligt punktum efter kampene også med tre hurraer for Fie som en lille men ikke desto mindre dybtfølt tak for, hvad hun har gjort.

Nogle dage efter triumfen var alle pigerne til fest hos Fie, alle var mødt op, alle var glade og alle enige om, at bedre leder end Fie bliver svært at få.

I mange år har vor håndboldafdeling stået i skyggen af henholdsvis i hine tider af bryderne og i nyere tid af fodbolden, men ligesom fuglen *Phoenix* rejser håndboldafdelingen sig også nu, og vi håber, at alle friske piger, drenge, kvinder og mænd i vor menighed vil komme med nu, når træningen er i fuld gang - *Danmarks eneste jødiske sportsforening* - vi har det rart og festligt sammen. Nedenfor træningstider. Velkommen og Le HITRAOT.

Håndboldslederen. 878899.

Hakoahdagen

Vore damer viste deres klasse ved at vinde over STEFAN 10-2, dernæst over H. 61 med 3-0, medens H. 61 og Stefan endte med 5-4 til førstnævnte klub, altså første plads til damerne.

Herrerne spillede mod Rødovre og tabte 12-13, men de spillede en fin kamp, der lover godt for vintersæsonen. I særdeleshed brillerede Jussi Wolkowitz på mål med fantasiredninger, og de to »oldinge«, Henning Isachsen og Sigmund Silberbrandt, viste, at der stadig er krudt i dem, så at vore »babyer« må tage sig iagt og udvise ekstra træningsindsats for at komme på hold.

Pigerne tabte stort, men det må skyldes, at de alle havde fået helt nye dragter at spille i, og som bekendt tager det tid at vænne sig til noget nyt, men både pigerne og drakterne så søde ud, og med noget mere træning og med forhåbentlig stor tilgang skal det nok gå fremad. *FC.*

Sjuf ungdomslederkursus

Interesserede i alderen fra 17-21 år, der agter at gøre et stykke arbejde for klubben fremover, kan evt. deltage i SJUF's ungdomslederkursus, der finder sted i dagene 24. til 27. december i Kristiansstad i Sverige. Nærmere oplysninger kan fås hos Gert Unterschlag, telf. BE 5490. *fm*

De kan blive fadder

Ved at betale 10 øre for hvert mål, vore fodbold-ungdomshold scorer, kan De blive optaget som fadder. Beløbet opkræves 2 gange årligt og ligger hvert halvår på omkring 5 kroner. Ring til Eva 4135 mandag eller onsdag mellem kl. 17 og 18 og tegn et fadder-skab.

Det koster kun

femten kr. om året at være passivt medlem i Hakoah, 25 kr. for tættepar.

Også De bør melde Dem ind i Hakoah og derved være med til at støtte vort ungdomsarbejde.

MACCABIAH

The first step to Aliyah...

er det slogan. Mr. P. Gildesgame, formand for Maccabi World Union Executive, har sat som overskrift på det sidste »Chairman's News Letter«. Vi må inderligt håbe, at han får ret. Alle jødiske idrætsforeninger, ja alle jødiske sportsmænd og -kvinder i hele verden, vil nu være i fuld gang med forberedelserne for at placere sig på det hold, der skal repræsentere deres land i den 7. Maccabiade i Israel, en Maccabiade, der – ligesom de Olympiske Lege – igen i år vil sætte rekord med hensyn til såvel antal af deltagende nationer som deltagere. Den største nyhed i de foreløbige meddelelser om deltagelse må vel være anmeldelsen af Iran. I Israel venter man sig meget af sådan deltagelse. Tiden vil vise det.

Imidlertid sidder MWU's repræsentanter i Israel ikke med hænderne i skødet. Der bygges på fuld kraft faciliteter, der skal hjælpe med til at gøre Maccabiaden til en fuldstændig succes. Idrætspladser bygges ud og moderniseres, der gøres et enormt arbejde for, at tilskuere også kan få det bedst mulige ud af legene. Israel håber, at man i år ikke behøver at tage telte i brug til indkvartering, og når vi ved, hvor hårdt Israel har brug for penge og arbejdskraft til mere nyttig ting, så må vi udtale vor største anerkendelse af det arbejde, der gøres for at den jødiske sportsungdom virkelig skal have de bedste forhold at dyste under.

En anden ting, der har glædet os i Hakoah i den sidste tid, er de besøg vi har haft af repræsentanter for MWU (Maccabi World Union) og komitéer direkte under MWU. Tidligere har der været en mængde repræsentanter for MWU, og for de flestes vedkommende gælder det, at de var mere turister end de var MWU-folk.

Så har jeg ikke sagt for meget – tror jeg.

Midt i ferietiden fik vi besøg af Mrs. Singer, eneste kvindelige MWU-Executivemedlem, der for tiden underviser på Universiteter i USA. Vi havde en meget interessant – og takket være Joseph Nachemsohn og hustrus sædvanlige enorme gestfrihed – og hyggelig aften, og jeg tror, at alle deltagere fik stort udbytte af vort møde.

Vi har netop haft besøg af Mr. Alexander Alexandroni, sportsredaktør af Israels eneste sportsblad, og pressemand ved MWU, og også denne aften gav stort udbytte. Mr. Alexandroni fik en masse facts om Hakoah's idrætsgrene, og Semmy Levitan overraskede alle tilstedeværende Hakoah'ere med at være godt i gang med at finde emner fra idrætsgrene, som Hakoah ikke selv har på programmet.

Af det udsendte officielle program for den 7. Maccabiade fremgår det, at åbningshøjtideligheden vil finde sted den 23. august 1965, og dagen efter skulle alle sportsgrene være igang med konkurrencerne. I første omgang må vi notere os, at fodbold og håndbold afvikles på samme tid, og at alle fodboldkampe skal spilles om eftermiddagen, medens håndboldkampene vil blive spillet om eftermiddagen og aftenen. Ellers tæller programmet atletik, svømning, vandpolo, gymnastik, boksning, brydning, vægtløftning, fægtning, tennis, fodbold, basketball, håndbold, volleyball, cykling, skydning, bowling, roning, bordtennis, judo og golf.

Skulle der være læsere af dette blad, der selv dyrker en af de idrætsgrene, der er nævnt ovenfor, vil vi meget gerne i forbindelse med Dem. Vi har selv spioner ude allevegne for at finde idrætsudøvere, der kan repræsentere Danmark

ved den 7. Maccabiade, men selv spionerne er ikke altid heldige.

Vi skal forøvrigt give så mange oplysninger som overhovedet muligt, både i Hakoah'eren og i Jødisk Samfund, og vi håber, at vi også til denne Maccabiade vil modtage støtte fra hele menigheden.

Israel deltager ved Olympiaden i Tokio med 10 aktive idrætsfolk, 2 piger og 2 mænd i atletik, to mandlige deltagere i skydning, to mandlige svømmere og en vægtløfter (sikkert mandlig, men man ved jo aldrig...). Desuden sender Israel 8 officials, men dette har en meget naturlig forklaring. De internationale forbund har bedt om dommere. Israel sender en til udspring, en til vægtløftning, en til brydning og en fodbolddommer. To ledere vil tage sig af de aktive idrætsfolk, medens 2 ledere skal deltage i den olympiske kongres, hvor Israel bl.a. skal prøve at få klaret problemerne med hensyn til Basketball. Det Internationale Basketball-forbund har akcepteret Palæstina som medlem, hvilket fra Israels side udlægges som Gaza-området. Overfor dette agter Israel at protestere, ligesom Israel vil forsøge at få skabt klarhed med hensyn til de asiatiske idrætslege, hvor Israel ikke har fået samme betingelser, som de øvrige lande i mellemøsten. Vi håber på det bedste for Israel, og vi er ikke i tvivl om, at Danmark vil være på Israels side, når disse ting tages op til debat på den olympiske conference.

Ino Jacobsen.

**Har du betalt
dit kontingent for
denne måned?**

De sidste resultater

Førsteholdet i fodbold har i de sidste 4 kampe opnået 4 point, resultaterne: mod Politiet 0-1, skønt vi havde langt det meste af spillet og brændte flere oplagte chancer, bl.a. et straffespark. Mod Trekanten kom der ligesom mere glid over spillet, og vi vandt en fortjent sejr på 3-0. Også mod førerholdet Valby tiltvang vi os masser af spil, dog uden at kunne score så meget som en gang. Det var modstanderne betydelig bedre til, og de vandt med 3-0. Så kom turen til Vestia den 4. 10., og da fandt vort hold endelig den rette rytme, måske fordi holdet var undergået flere forandringer. Således stod Bertil over, mens Laszlo f. eks. spillede c.h., Leo Bergmann h.b. og Arne Bodnia v.w. Fuldt fortjent vandt vi denne kamp med ikke mindre end 5-1, det var ikke et mål for meget efter spillet. Desværre udartede kampen sidst i anden halvleg så groft, at vor v.h. Jacob måtte bæres fra banen efter gentagne overfald. Dommeren, som var identisk med ham, der dømte skandalekampen mod Borup sidste år, kunne slet ikke magte den og uddelte to advarsler til

Vestia-spillere, et par udvisninger havde været mere på sin plads, til vore spilleres ros må det dog her siges, at de beherskede sig og lod de andre om overfaldene. Det var så slemt, at Vestias træner – og det tjener ham til megen ros – kom ind i vort omklædningslokale og bad Hakoah undskylde hans spilleres dårlige opførsel, som han beklagede og var frygtelig ked af. Så er vi oppe på 15 point, og de næste kampe mod hhv. Pioneren, Hekla og C.I.K. skulle gerne give 3-4 points, således at vi skulle være sikret nedrykning, såfremt evt. mere end 3 hold skal ned. Det afhænger nemlig af, hvormange københavnske hold, der rykker ud af kvalifikationsturneringen.

Vort herre-ynglingehåndboldhold startede sæsonen med en pokalkamp mod selveste F.I.F., der vandt danmarksmesterskabet i 1963. Forbavsende godt fulgte vore gutter med i første halvleg, som endte uafgjort 2-2. I anden halvleg havde vore dog ikke den fornødne kondition, og da modstanderne samtidigt satte tempoet i vejret, tabte vore kampen med 2-

8, hvilket trods alt kan betegnes som et hæderligt resultat.

Den 4.11. startede så den ordinære turnering, og her måtte vi indkassere et nederlag på 9-15. Der var specielt en spiller på modstandernes S.K. 63' hold, der var slem mod os, idet han scorede ikke færre end 13 mål, uha!

Fra ungdomsafdelingen kan meddeles, at der har ligesom stået en kappestrid mellem ynglingene og drengene, idet de gik fra kamp til kamp uden at blive besejret. Men den 27. sept skete det desværre for ynglingeholdet, at de måtte neje sig for rækkens nr. 1, Ryvang. Det blev dog først efter hård kamp, hvor det dog tydeligt viste sig, at flere af vore spillere ikke havde fået »det rigtige ben« ud af sengen først. Efter spillorfe delingen havde uafgjort nok passet bedst, men Ryvang vandt kampen med 2-1. Det første, ynglingene spurgte om efter kampen, var, hvordan det var gået med drengene mod C.I.K. Og her kunne vi fortælle, at drengene også efter denne kamp fortsat var ubesejrede, skønt det havde holdt ualmindelig hårdt her. Modstanderne

De bedste lykønskninger

TOB ENK

LINNETS KAFFE —

god til sidste dråbe

VESTER VOLDGADE 19 · CE 6172

GARDENIA

SKO

bs møbler

SMALLEGADE 45 · TELF. GOTHÅB 8317

førte 2-0 ved halvtid, men da vi kort inde i anden halvleg fik reduceret, troede vi, at vi nu fik ram på dem. Men – skæbnen ville det anderledes, få minutter senere øgede C.I.K. på et heldigt mål, idet et skud, som var målmand uvægerligt ville have haft, blev rettet af af vor c.h. og ændrede retning, så målmanden nu var prisgivet. Men vore gutter blev ved med at mase på, og da René byttede plads med Dow, blev vort angrebsspil med lange bolde op til René mere farligt. Syv minutter før kampens slut kom vi op på 2-3, og da der manglede to minutter, udlignede vi, begge de sidste mål scoret af René. Det viste sig her, at drengenes moral er ganske enestående, de har den rette ånd over sig, giver aldrig op, selvom de er bagud med et par mål. Det er sådan, det skal være. Siden har drengene haft let spil imod Bellahøj den 4. 10., hvor de vandt med 5-0 uden iøvrigt at spille særligt godt. Vor »nyerhvervelse«, Jan Rosenbaum, startede her med et helt forrygende hat-trick i de første 12 minutter, de to øvrige mål blev scoret af »kæmpe«, alias »Mus«, alias Bent Brenow. Og så blev kampens bedste mål, som Dow scorede oppe i trekanten, og tog jernstiveren for at springe ud på banen igen, ikke anerkendt, idet dom-

meren var dårligt placeret og havde desuden henvendt sin opmærksomhed på en hund, der ville lege med.

Drengene mangler endnu to kampe, den 18. okt mod 1950 i Ryparken og den 25. kl. 10 i Kløvermarken mod Folehaven. Den førstnævnte bliver det nok svært at overleve som stadig ubesejret, 1950 er nemlig det førende hold i rækken. Derimod skulle det være overkommeligt at vinde den sidste, for Folehaven hører ikke til de stærkeste.

Pudsigt er det forresten med drengeholdet, at vi »spåede«, at det skulle nå 12 points i efteråret, indtil dato er det blevet til 11 for 7 kampe. Hvad bliver det mon til?

Ynglingene spillede den 4. 10. imod Sundby kl. 8.15. Det er tidligt at skulle møde et kvarter før 8 i den alder, når man har været til bal lørdag aften. Det må dog siges til vort reservespækkede hold, at det kæmpede strålende og vandt en fortjent og sikker sejr på 4-1 efter 1-0 ved pausen.

Holdet mangler nu kun den sidste kamp, den er mod Trekanten, som vore ynglinge af bekendte grunde er særlig opsatte på at sætte på plads. Vi håber, at det vil lykkes, når de møder dem den 25. 10. (kl. 8.15) i Sundby.

Mangel på fodbolddommere

Det er synd at sige, at Københavns Boldspil Union er i stand til at dække alle kampene. Alene her i efteråret har vi således været ude for, at der udeblev dommere til to af vore kampe. Bevares, det var kun drengekampe, men dog trods alt førstedrenge. Det er sikkert ikke let for KBU, hvis de får afbud, blot synes vi, at de kunne give klubben – den arrangerende altså – besked om det. Det viser sig nemlig, at de øvrige dommere på banerne i Kløvermarken godt ved besked med, at der mangler en dommer, derfor burde KBU kunne underrette os om dette, således at vi i det mindst kunne tage en fløjte med hjemmefra. For nok står der i reglerne, at hvis en dommer udebliver, kan holdenes anførere blive enige om en, der kan dømme kampen, som dog i intet tilfælde må være medlem af nogen af de to klubber. På den anden side indskræper KBU, at man skal søge kampene afviklet, når der ikke møder nogen dommer. Den ene kamp, det var den mod Union, måtte undertegnede så dømme, efter at man måtte løbe rundt for at finde en mand med en fløjte. Og det morede mig bestemt ikke det mindste at skulle dømme vore egne kampe. Til den næste, det var den mod Bellahøj, »fandt« vi gamle Øbert Christensen, der var tilskuer ved en kamp. Han havde hverken tøj eller fløjte med, men var iøvrigt villig til at dømme i civilt antræk. Min kondition var i orden, idet jeg uden ophold løb hele vejen fra bane 6 til bane 1, rundt om denne for at tale med Øbert, siden ind i klubhuset for at fremtrylle en fløjte, og siden tilbage til Øbert, som jeg så »bar« i løb til bane 6, fordi vi jo havde så travlt, så travlt, skulle vi dog punkt getroffen denne dag med Malmö-båden. Vi nåede det.

Dersom der skulle findes nogle af vore medlemmer, det være sig unge eller måske ældre, der ikke selv er aktive mere, som har lyst til at blive dommer eller bare til at dømme, kan man komme til det ved at henvende sig til KBU, telf. Øbro 1430.

rena.

Ungdomsfodbold i Malmö

Umiddelbart efter drengekampen den 4. okt. tog vi afsted fra Havnegade for at stævne til Malmö, hvor Hakoah der havde indbudt to ungdomshold i lighed med dem på Hakoahdagen til kamp. Vore hold var meget sammensatte af forskellige kategorier såsom ungdomsseniorens, ynglinge, junior- og drengepillere, og dertil kommer, at vi havde måttet afgive flere af vore stærkeste spillere fra ynglingeholdet til håndboldkampen. Resultaterne blev, at vi tabte begge kampene, a-kampen med 0-1 på et selvmål, b-kampen med 2-4.

Vi havde en god tur, og de fleste spillere tog hjem med båden

kl. 17.30, mens nogle af de ældre blev der, fordi man også afholdt et bal i deres dejlige center. Spillemæssigt var det jo en hård dag for de fleste af vore spillere, fordi de havde spillet en kamp (turneringskamp) i forvejen på samme dag. Men vi tog det alle med godt humør og vil ikke undlade at takke Hakoah, Malmö, for invitationen, vi skal nok vide at få revanche en anden gang. I det hele taget må man beundre det initiativ, som Malmö har for tiden, det er forbavsende, så meget de kan binde an med.

Reinhold.